

A természetismeret- tanulás az erdei iskolában

Az erdei iskolák kialakulása

- A 19. század végén a beteg gyerekek számára iskolaszanatóriumokat hoztak létre
- 1904. Charlottenburgban (Németország) megalakul az első szabadlevegős iskola
- 1908. Magyarországon létrehozzák az első szabadlevegős iskolát
- 50-es évek: gyermeküdültetéssel egybekötött tanulási forma
- 1975. ENSZ Belgrádi Charta
- 1980-as évektől felerősödnek a környezetvédő mozgalmak
- 1985. Magyar Köznevelési Törvény
- 1990. megalakul a Magyar Erdei Iskola Egyesület
- 1996. Nemzeti Alaptanterv – új pedagógiai szemlélet

**„Egy nap a hegyekben
egy hegynyi könyvvel
ér fel”**

John Muir

Oktatás az erdei iskolában

- Iskolai tananyagra épül
- Ismeretszerzés a természetben, a természetről
 - Saját élményen alapuló tanulás
 - Élmény- és erdőpedagógia módszerek
 - A már meglévő elméleti ismeretek elmélyítése, gyakorlatban történő alkalmazása
- Erdei iskolai oktatók és erdész szakemberek közös munkájával

Az erdei iskola

- Több napos (bentlakásos)
- A szervező/igénybe vevő intézmény székhelyétől eltérő helyszínen
- Szorgalmi időszakban megvalósuló
- A környezethez illeszkedő nevelési-tanulásszervezési egység

Az erdei iskolai oktatás

Tartalmilag és tantervileg szorosan kapcsolódik

a választott helyszín

természeti, ember által létesített és szociokulturális
környezetéhez

Az erdei iskolai oktatás

Tanulási folyamata

- Aktivításra
- Együttműködésre
- Cselekvésre
- Megismerésre

épül

Nevelési lehetőségek az erdei iskolában

- Környezettudatos magatartás megalapozása
- Egészséges életvezetési képességek fejlesztése
- Közösségfejlesztés

A környezettudatos magatartás kialakítása

- A környezet megismerésének igénye
- A környezet értékeinek megismerése, megóvása, megőrzése és gyarapítása
- A személyes felelősség vállalása
- Környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten
- A környezeti károk megelőzésére való törekvés
- A személyes biztonságra való törekvés

Erdészeti erdei iskolák

- Kiemelt feladata:
 - Az erdő, mint életközösség bemutatása
 - Az erdő, mint megújuló erőforrás bemutatása
 - Az erdő és az ember kapcsolatának vizsgálata
 - Az erdő és a klíma kapcsolatának vizsgálata
 - Erdőgazdálkodási ismeretek átadása
 - Az erdészek munkájának bemutatása

Az erdőpedagógia célja

- A természet felfedezése, megismerése – személyes találkozás a természettel
- A komplex látásmód és átfogó természet-szemlélet kialakítása
- A természet és a benne élő valamennyi élőlény szeretetére és felelősségtudatra nevelés
- Közvetlen tapasztalaton és aktív cselekvésen keresztül szerzett ismeretek bővítése
- A már megszerzett ismeretek gyakorlatban történő alkalmazása
- Az ökológiai összefüggések megértésének segítése
- A természetelvű cselekvésre való ösztönzés
- Készségek és képességek fejlesztése

Az erdővezetés lépcsőfokai Joseph Cornell szerint

1. Az érdeklődés felkeltése
2. A figyelem összpontosítása
3. A közvetlen tapasztalás
4. Élményeink megosztása másokkal

1. lépcsőfok: Az érdeklődés felkeltése

- A gyerekek játékoságára épít
- Lelkes hangulatot teremt
- Tevékenységre ösztönöz – legyőzi a passzivitást
- Jó csoportdinamikát teremt
- Előkészíti a későbbi elmélyültebb tevékenységeket

2. lépcsőfok: A figyelem összpontosítása

- Növeli a koncentrációs készségek
- Elmélyíti a figyelmet
- Megfelelő irányba tereli a korábban felkeltett érdeklődést
- Kifejleszti a megfigyelés képességét
- Kialakítja a természet mélyebb megtapasztalásához szükséges befogadó készséget

3. lépcsőfok: A közvetlen tapasztalatszerzés

- Az ember legjobban saját tapasztalatai alapján tanul
- Fokozza a rácsodálkozás iránti fogékonyságot
- Közvetlen tapasztalatokon és intuíción alapuló megértéshez vezet
- Személyes felelősséget alakít ki az ökológiai eszmék irányába

4. lépcsőfok: Élményeink megosztása másokkal

- Elmélyíti, tisztázza a saját tapasztalatot
- Jó hangulatot teremt
- Fokozza az egység érzetét
- Visszajelzést ad a vezetőnek
- Vonzó példaképet állít
- A vezető megoszthatja saját lelkesedését a befogadásra kész hallgatókkal

A természet megismerésének módszerei

1. Megfigyelés:

„Ha egy madár másképpen viselkedik, mint ahogy az a könyvben meg van írva, a madárnak higgy.” (angol madarász közmondás)

2. Érzékszervi benyomások: a természet megismerése több érzékszerven keresztül

3. Játékos tanulás: a természetismereti játékokon keresztül jobban elősegíthetjük és elmélyíthetjük az új ismereteket

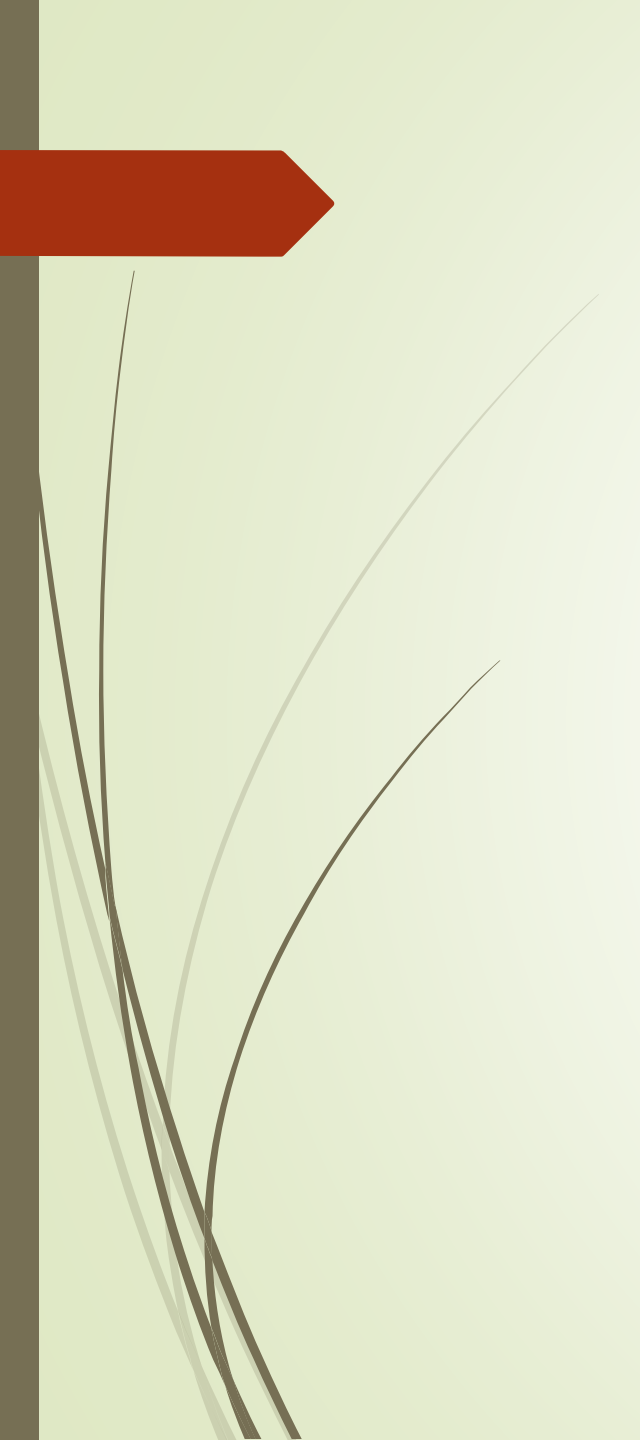
Hogyan dolgozzunk csoporttal a terepen?

- A választott témához keresünk útvonalat
- Az erdővezetés előtt röviden felelevenítjük a már meglévő ismereteket
- A kiválasztott témára előzetes feladatokkal hangoljuk rá a gyerekeket.
- Munkacsoportokat alakítunk: a közös munka és a megosztás öröme
- Mindig kössük valamihez az új ismeretet (mese, illat tapintás, érdekesség)

Hogyan dolgozzunk csoporttal a terepen?

- Mindig arról beszéljünk, ami a helyszínen látható
- A fáradási pontokon rövid, játékos pihenőket iktassunk be
- Az ismereteket mindig a korosztályhoz igazítsuk
- Hagyjunk elég időt az önálló megismerésre
- A program végén mindig beszéljük meg az élményeket, tapasztalatokat
- Folyamatosan értékeljük a gyerekek munkáját

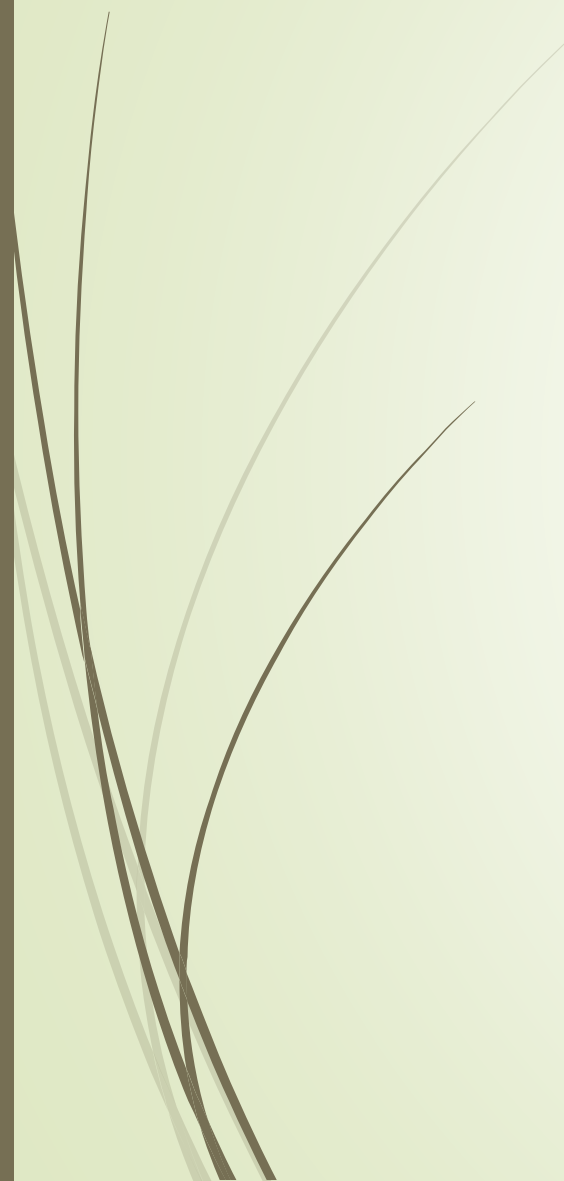

**„Az erdő a világ egyetlen olyan
könyvtára, mely akkor is tudáshoz
juttat, ha csendben vagy és nyitott
szemmel sétálsz benne.”**

Madas László, erdőmérnök

Minősített erdei iskola szolgáltatás

**Kirándulásod során csak a
lábnyomod hagyd az erdőben, és
csak az emlékeidet vidd
magaddal!**

